

nyeremény 5000 frt.

nyeremény 100 frt, 30 ny-

minden törlesztési sorso-

atszik a főnyereményre.

kaphatók a

ltözletében

rszágban.

EREDETI ETIROZSATEJ

szület. Rosenmitch)

KAROLY győzteszetöl.

egyon, nem pedig hosszabb hasznalat után

átvétel, (nata), ude szinzetet ad,

ami egyéb szer által el nem érhető; a

szepit, porseneket, boratkat, rancz-

et, napest s a bor minden kiviragda-

minden sarga vagy barna borsint azon-

s egyforman alkalmas minden test-

resze 1 frt.

ina szappan hozzá, a 30 krajczár.

NNINGENE.

mmentes, jótállás mellett ártalmatlan,

azonnal hatással bíró

szér minden színű hajra.

szürke és feher hajra (szakál) és

melék egyszeri hasznalat mellett is

szálan, fenyés, tetszés szerinti szöke,

kelete natalos természetű szint vissza

el mosogulás előtt bírtak és melyet

mai mosás, sem gőzfürdő el nem

en így kitűnően alkalmas e hajfestő

kedvezőtlen színű haj festésére, melyek

minden tetszés szerinti szép, termé-

nt kell nyerni: a 2 frt 50 kr.

gek lelkiismeretesen vannak megvizs-

szén vedve és azokat kezesseg m ellet

almatlan, valódi minőségben szállítja

a készítő

oly utódja (Czerny A. J.)

entral, l. Wallfischgasse 3.

olcz kiállítás

Debreczenben Dr. Rothschneck V.

esz, Nyiregyháza Lederer Ignác

magyar koronához, Szegeden Bar-

gyózszerész, Szabadkán Józ Károly

lemezváron Tarcsy T. István gyogy-

gütséghez (Gyár), Arad Elias Armin

gyi-Beckerker Steiner Miklós gyogy-

atorhoz, Kolozsvár Dr. Hintz György

Károlyfehérvár Frölich Gyula gyogy-

gler Gyula gyogyserész, Budepesti

szef gyogyserész uraknál

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

széjüvöni gyogyserésben és illat-

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagy hasznos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többzetű
hirdetéseknél a szerinti a leg-
valóságos árértéket veszik fel.
Bélyegdíj minden külön beiga-
tásért 30 kr.
„Nyitlár”-ben megjelenő közle-
mény minden petit sora 20 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHER
MAN H. könyv. irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentetlennel
beküldött közlások nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adnak.

Debreczen, jun. 20.

(?) József főherceg, az uralkodó-
ház legnépszerűbb, hazaszerető leginkább
kegyelt tagja, tegnapielőtt városunk falai kö-
zött időzött, szemlét tartva szeretett katonái,
az itt állomásozó honvédsapatok fölött.

Szokott évi szemléjét végzi a főherceg.
Megjelen hazánk nagyobb városaiban, tap-
pintatos szakavatottsággal jár azután, hogy
vajjon helyese-e a honvédek kiképzetése,
ha vajjon lehet-e ezen csapatokra számítani
akkor, midőn újra megszólalnak a halált
szóró ágyuk dörgései, mikor a nemzeti színű
zászló a csataterén fog lobogni...

Utjában katonái és a polgárság rajongó
szeretetének minden nyilatkozata kíséri. Ő
tudja, hogy a hova lép, ott szerető szivekre
talál s jól tudja, hogy ezt a szeretetet,
mint a honvédség főparancsnoka szerezte
meg magának, mert a magyar nemzet, a
honvédséget, nem zsoldos seregnek, mely
hitvány pénzért teszi lelketlen szolgálatait, de
polgárkatonáknak tekinti, kik saját testvé-
reikért mennek, ha kell, a halálpiazzra,
mert szellemük — egy a nép szellemével,
ugyanazon eszmékért lelkesülve egyaránt.
És e sereg főparancsnokát, kiről tudja,
hogy minden ize magyar, hogy ne bálvá-
nyozná a nép?

A főherceg mindenütt meg van elé-
gedve katonáival. A honvédek fényes ered-
ményrel állják ki a vizsgát s a főherceg
elismerése reményét ad hinni azt, hogy az
ellenséggel szemközt, nemcsak vitézül meg-
állhatnak, de győzelmi diadalban fogják
lengetni a háromszínű zászlót.

Ott van a főherceg mellett egy kü-
lönös alak. Graef adlatus. Komor, hallgatag
ember. Neve sokat megfordul a lapokban,
különösen mostanában. Még a bécsi német
lapok is ellene beszélnek, nem mintha
nagy magyar volna, oh nem, hanem azért,
mert nem tartják méltónak azon állásra,
a melyet elfoglal.

Valóban megdöbbenünk, midőn a bécsi
katonai szakközöly lesumtó ítéletét olvassuk
Graefről, midőn minden lapban azt találjuk,
hogy „Graef tudatlanságából, képtelenségé-
ből a hibák végtelen sorozata” támadt
a honvédségben.

Vannak lapok, melyek nyíltan har-
czolnak az altábornagy ellen, van szaklap,
mely kimutatja működésének káros voltát
s mégis ott van a legmagasb polcon, sőt
mint olvastuk, dicsekszik a főherceg leg-
magasabb kegyével is.

Nem állunk katonai körökkel össze-
kötöttesben, nem tudjuk, igazak-e, valók-e
azok a dolgok, melyeknek alapján Graef
ellen rendszeres támadás van folyamatban,
de annyi tény, hogy sűrűn merülnek fel a
panaszok katonai részről s maga az, hogy
a „Wehr Zeitung” ez a nagy hírű bécsi
katonai szaklap tör pácztát Graef katonai
működése fölött, elég okot ad arra, hogy
aggodalomnak adjunk kifejezést, mert a hon-
védség helyes irányban leendő fejlődése
egyik legfontosabb nemzeti érdekünk, s azt
veszélyeztetni nem szabad, nem lehet.

Vagy igazak e sűrű panaszok, vagy
nem. Ha nem azok, czafolatossanak meg, a
nyilvánosság terére kell lépni, nem szabad
félni a világosságtól. Ha a védelem e vá-
dakot megdönti, Graef kegyeltje lesz a ma-
gyarnak. A vádaskodók szgyennel, meg-
vetve vonulnak vissza. Ha pedig az ellen-
kező áll, akkor — én édes istenem —
eleget tett ő már zсандár korában arra,
hogy a hivatalos lap egyik számában nap-
világot lásson a „saját kérelme folytán jól
megérdemelt nyugalmomba helyezé” felől
szóló királyi kézirat.

A nemzetet nyugtalanítja a hírlapok-
ban folyó panaszozón. Meg kell azt
nyugtani, mert a honvédség a nemzeté —
tisztán!

Főgondnok választás eredménye.

A tisztántuli ref. egyházkerület főgond-
noki állására a szavazatok véget értek.
A beadott szavazatok ma bontattak fel.
— Vályi János kapott 246 ot, Tisza
Kálmán 257-et; Lónyai Menyhért id.
Ráday Gedeon Tisza Lajosra is törtentk
szavazások. E szerint egyik jelölt
sem nyarván el az általános többséget.
Vályi János és Tisza Kálmán közt új
szavazás lesz.

Törvény a kisdédóvra. Tekintettel
a kisdédóvok azon nagyfontosságára, melyet
ezek különösen a földműves és munkás néps-
osztály gyermekeinek gondozása által teljesí-
tenek, az orsz. kisdédóv egyesület felkérésére
a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbizta
P. S z a t m á r y Károlyt az egyesület titká-
rát, hogy a kisdédóvra törvényjavaslatot dol-
gozzék ki, oly intencióval, mely szerint a vá-
rosok és községek mintegy erkölcsileg lenné-
nek készitve kisdédóv intézetek felállítására
oly módon, hogy amely község kimutatja, mi-
szertint az ily felállításod intézet költségeinek
ketharmadrészen való fedezésére képes, ott
a kormány állitana kisdédóvodát és a fentar-
tartási költségei harmadik harmadrészenek fe-
dését magára vállalná.

Orbán Balázs körutja. A berettyó-uj-
falui kerület képviselője Orbán Balázs tegnap
(jun. 18-án) Kis Szántó és Szent-Jánosban tar-
totta meg beszámoló beszédét. E két község
derek és lelkes magyar népe a leggyöngydebb
figyelemmel és kitüntetéssel halmozta el. Kis-
Szántónak hazafias szellemű lelkesze Kocsis
József udvozoltte emelkedett szellemű beszé-
ben a képviselőt, Szent-Jánoson szinten a lel-
kés, Szemes László teljesítet e tisztet, s hogy
a nép elismerésének gyöngydege s jutalmá-
nak értéke még nagyobb súlyt nyerjen, mind-
két helyen a legszebb fiatal leányokból alakult
küldöttség nyujtott át képviselőnknek szívből
jövő gyöngéd szavak kísérletében díszes virág-
koszorukat, sőt a leányok e festői csoporto-
zata nemcsak a fogadás díszét és bensőséget
emelte, hanem a kísérlet pompáját is fokozta,
mert azok az előjárókkal együtt kocsikra, a
dalias fiatalág lóra paratva kísértte képvisé-
lőnköt Szt.-Jánosba Szt.-Jánosból az ottani
nők és férfiak csatlakozása mellett a nagyvá-
radi határszélig. Valóban a szép ragaszkodás-
nak és gyöngydegségnek oly megható jeleisegei
voltak ezek, a melynek erkölcsi becsét bizony-
nyal senki jobban méltányolni nem tudja, mint
Orbán Balázs, ki a nép őszinte barátját és vé-
dőtje s a ki meghatottan fejezte ki beszé-
dében, hogy az ily jutalom értékesebb és becsé-
sebb előtte a hatalom minden mesterkelt ki-
tüntetésénél, a mely sokszor megalázza a férfit,
míg a nép e szívből jövő egyszerű jutalma
fölemeli s őszöntüdjul szolgál a kitartó küzde-
lem folytatására.

Albán török vizsály. Pénteken a hotti
törzs területén nagy küzdelem folyt az albá-
nok és a nizámok között. A harc korán reg-
gel kezdődött és delig az albánoknak kedve-
zett a szerencse. Ekkor két ágyuval segített
kaptak a törökök. Az albánok ettől fogva
lassan hátráltak. Az ágyudörgést teljes tíz óra
hosszat lehetett hallani. Az albánok vesztesé-
ge e napon állitógat igen nagy volt. A tör-
ökök vesztesége 250 halott és sebesült. Azt
állitják, hogy ugyanezen a napon a Dibra he-
gyek közt is volt csata; de mindaddig nem
erősítették meg ezt a hírt.

Első magyar nemzetközi szabadalmi
iroda. Magyarországon a találmányok szaba-
dalmasztatást eddig rendkívül meguhezitette
az a körülmény, hogy nem volt oly közege,
mely a bel- és külföldi szabadalmi törvények
és eljárásai módok teljes ismeretével szolgál-
tára állt volna mindazoknak, a kik találmá-
nyok szabadalmazása végett a törvényes
oltalmat igénybe venni óhajtották. — E
rég érzett hiányon óhajti segíteni az első ma-
gyar nemzetközi szabadalmi iroda (Budapest,
Kigyó-utca 1. sz.), mely működési körébe
vonta: 1. a hazai találmányok és felfedezé-
sek szabadalmaztatását bel- és külföldön; 2. a
külföldi találmányok szabadalmaztatását Ausz-
tria Magyarországon; 2. bel- és külföldi sza-
badalmak képviseléstét és értékesítését; 4. a
szabadalmi jogok felett való örökdedést; 5. gyári
és üzleti védjegyek bejegyeztesítését; 6. szaba-
dalmak megvásárlását. A szabadalmi irodát na-
gyon melegen ajánljuk mindazok figyelmébe,
a kik az egyik vagy másik pontba vágó ügy-
ket gyorsan és olcsón le akarják bonyolítani.

Hogy állunk?

H a z á n k b a n, mely mint általáosan
tudva van, nagyrészt földművelő ország: az
ma a legfőbb kérdés: hogy állunk a term és
dolgában?

Különböző vidékekről különböző hírek
érkeznek: egészen jónak csak nagyon kevés
tájrol jelentik a gabonatermesz mai állását el-
lemben kőd és rozsa miatt sok a panasz és
napról-napra mind több vidékre terjed ki ez
a baj. Az épen a fátum, hogy a deli megyék-
ben, ugy a Duna-, mint Tisza mentiekben, a
hol már rég nem kellene eső, folyvást meg-
ujulnak a csapadékok, holott a felső megyék-
ben, a hol szárazságról panaszokdnak, még
mindig nincsen eső, vagy legalább nem ele-
gő a nedvesség. Külföldről, Oroszországból
és Németországból pedig épen jótékony esőt
emlegtenek.

A dolgok mai állása szerint, ha kedvező
lenne is a további fejlődés, már a tavalyihoz
basonló természet semmi esetre se várhatunk;
még szerencse, ha közepetemes válik belőle.
Azért kívánatos lenne, ha az ár kipótólva a
menyiség- és részben minőségbeli hiányt is.
Ma az ár nem felel meg a magyarországi ter-
més valódi állásának és mondhatni, hogy a ked-
vező szinvezés elősegítette a spekuláció tö-
rekvését az árak alacsony vonalon tartásában.
A külföldi viszonyok sem indokolják a mult
hét végén jelentkezett árcsökkenést. Amerika
legalább, mely mégis csak döntő az áralaku-
lásban, igen hiányos gabonatermeszt jelez. A
mai nappal buzában egy kis árjavulás állott
be; megválnak majd, hogy ez a helyzet igazi
megitéleésből ered-e? Mindenesetre most va-
gyunk azokban a hetekben, a mikor a speku-
láció sok oly állitást képes kockáztatni és
világággá bocsátani, a melyet nem érhet mindig
nyomban utól a meghazudtolás.

A mi a gabonaféléknek kívül a termést
illeti, tudjuk, hogy a repce bizony nagyon
gyengén sikerült; azért az árának jó kelete
lesz. Keresik is nagyban. A szőlő s gyümölcs
eddig általában igen jól áll. Csak ára is lenne
azután a b r n a k!

Külföldön a keleti forrongások ál-
lanak előtérben minden más kérdés felett. Az
albán-török vizsály oly mérvet kezdtől,
hogy az komolyabb aggodalomra szolgáltathat
okot a béke barátainál. A török hadügymi-
niszterium a Konstantinápolyban megjelenő la-
poknak kommunikét küldött, melyben a felső-
albániai helyzetet tünteti föl. A Turquie közli
a kommunikét, mely a lázadás okairól a kö-
vetkezőket mondja:
Az albániai Skutariból a Tuzi környékén
felállított több katonai állomásra küldött lisztet
a malisszörök és kasztrátik elrabolták. A
szállitással megbízott csuaszt s a melléje adott
katonákat megölték megtámadták a hiimi ka-
tonai állomást s a felkelést az ottomán kato-
nák ellen megkezdték.

Erre Hañz pasa, Skutari katonai kor-
mányzója, nagyobb erővel támadta meg a ma-
lisszörök s fegyverletellel hivta fel őket.
Midőn pedig észrevette, hogy az albánok erre
nem hajlandók, katonáinak parancsot adott ki
a tüzelesre s a malisszörök szetszórattak. A
csapatok elfoglalták a magaslatoakat, melyeken
a malisszörök a felkelést szervezték. E har-
czokban 27 katoná megöletett s 54 meg-
sebesült.

A konstantinápolyi szeraszkeriatúsba ér-
kező távsürgönyök szerint ama vidékek nem
egész lakossága vett részt a harcokban. A
felkelők vezérei már egyes jeleit mutatják a
megbádnásnak s azon kívánatuknak, hogy bo-
csanatot nyerjenek. A szeraszkeri végül azon
közleményeket tegyek közzé, melyeket a had-
ügyminiszterium bocsát rendelkezésükre.

Országos iparos-segéd és tanoncz mun-
kakiállítás.
(A kiállítás szabályzata.)
A magyarországi iparos ifjak V-ik orszá-
gos vándorgyűlésének alkalmából Gyula váro-
sában folyó évi augusztus hóban rendezendő
iparos-segéd és tanoncz munkakiállítás sza-
bályzata:

A kiállítás folyó 1883. évi augusztus hó
19, 20 és 21-ik napjain fog tartatni.
A kiállítás védnöke: Gróf Apponyi
Albert, országgyűlési képviselő, bekésmegyei
nagybírtokos.

A kiállitandó tárgyak két osztályba so-
roztatnak, ugymint:
1. Kézi munkák.
2. Iparszakba vágó festő, rajz és iro-
dalmi munkálatok.
A kiállitásban részt vehet minden magyar-
országi iparos segéd és tanoncz.
Onálló iparosoktól kiállitandó tárgyak
nem fogadtatnak el.

A bejelentési iverk folyó évi július hó
15-ikeig, — a kiállitandó tárgyak pedig
augusztus 1-től, augusztus 17-ikeig mulhatla-
núl „az országos iparos ifjusági munkakiállit-
ás végrehajtó bizottságának Gyulán” kül-
dendők.
A bíráló bizottságok részben a vándor-
gyűlésre érkezendő tagokból, részben pedig a

helybeli iparosok és iparpártolók körül fognak
választatni.

A kiállításra felfogadott munkák és cik-
kek készítői jutalmul emlékmökányt; a kiváló
tárgyak készítői arany-, ezüst vagy bronz-
érmét, esetleg pénzbeli jutalmat nyernek.

A segédek és tanonczok, kik egyszers-
mind kiállitók, a kiállításra szabad jegyet
nyernek.

Minden kiállitandó tárgyra a kiállító s
munkaadójának neve, valamint a tárgy értéke
és esetleges eladási ára is felirandó.

Minden kiállitott tárgy a reá irt érték
szerint a végrehajtó bizottságnál vagy a ki-
állító külön meghatalmazottjánál megvehető.

A kiállitott tárgyakért térdíj nem fizet-
tetik. A tárgyakkak Gyulára és onnan haza-
szállitása a kiállító költségén eszközöltetik.

A kiállítás végrehajtó bizottsága a ma-
gyarországi vasutakhoz vagy a kiállító, mint
kiállitási díj kedvezményért folyamodik s a
kedvezményi igazolványt minden jelentkezőnek
idejében megküldi.

Bejelentési iverk a kiállítás alelnökénél
díj nélkül kaphatók.

A kiállítás bezárása után megmaradt
tárgyak folyó évi augusztus hó 31-ik napjá-
nak esti 7 órájáig visszavehetőek, — a vidéki
kiállitók tárgyai — amennyiben az egylet ja-
vára nem adományoztatnak volna — a végre-
hajtó bizottság által pontosan becsmagoltatva,
a vasuton visszazállitattanak.

Gyulán, 1883. évi ápril hóban.
A kiállitási végrehajtó bizottság neve
ben: G ö n d ö c s Benedek apát-lelkész, ki-
állitási elnök, D o b a y János polgármester,
kiállitási alelnök, S a l József, az iparos ifj-
egyed elnöke, K o h n Dávid titkár.

Balföldi hírek. H.-M.-V á s a r h e-
lyen a függetlenségi párt vasárnap tartotta
alakuló gyűlését. — R e n d j e l e s ő. Mint a
bécsi lapok jelentik, török rendjelehet kaptak
legújában: Kálnoky gróf külügyminiszter, az
Ozmani-rend briliantios nagyszalagját; Bylandt-
Rheidt hadügyminiszter, Kállay Béni, közös
pénzügyminiszter.

A tonkingi vizsály. Londomból jelen-
tik 16-áról: A Standard közli a jegyzeket,
melyet az anami király a kínai kormányhoz
intézett. A jegyzék 1883. január 16-áról van
kelevez s behatólag tárgyalja a tonkingi fran-
czia foglalás előtörténetét. A király azután a
Rivière parancsnoksága alatti franczia hajóhad-
ról beszél, melynek megjelenését azzal indó-
kolták, hogy a „fekete zászló” követőit akarják
megemmiteni, s e mellett azon biztosítást
is adták, hogy az ország nyugalma nem fog
megzavartatni. — Legnagyobb bámolatomra
— mondja tovább a jegyzék — ápril 25-én elle-
nünk mégis megkezdődtek az ellenségeskedések.
A francziák több városunk megámadták, be-
vették s fegyvereseink közül számosakat meg-
ölettek. Elfoglalták a vámbívatalt s vápokat
szedtek áruinktól. Azt kívánták, hogy én nekik
a tartomány fővárosát, Tonkingot, átengedjem
s követelték a szerződés revizióját, a nélkül, hogy
előbb tudomásomra adták volna, mi módon
szándékoznak azt keresztülvinni. Most erdő-
épitenek Hanóban s nem is tudom, hogyan
szabadulok meg tőlük. A legkiáltóbb fegyve-
res erőszakot követik el s a legrosszabbtól
kell tartanunk, ha a francziák észreveszik,
hogy Khina csapatjait visszavonja, mert ez, az,
a mit ók akarnak.

Az ország már régóta az én családom
uralma alatt áll és 200 év óta Khina hűbé-
rese. Minden talpalatnyi földje, összes lakói a
menyei birodalomhoz tartoznak, mely minket
véd s melyért mi neki adót fizetünk. Szabad-e
ide az idegeneknek betörni s gyengíteni a csá-
szári birodalom hatalmát? Remélem, hogy
mint hűbéres, megfelelő oltalmat fogok találni
s rendkívüli halás vagyok a kormány képvisé-
lője által adott azon biztosításért, hogy a meny-
yei birodalom hajlandó engem megvédeni s
résztvétele nem tagadja meg. — A Standard
hozzáteszi, hogy e jegyzeket Pekingben igen
kedvezően fogadták s a kínai kormány nem
hajlandó arra, hogy hűbéresét cserben hagyja.

Agitáció. Az eltörölt ermhályfalvai
szolgabírói szakasz megtartása tárgyában nagy
mozgalom folyik az Ermeleken. E tárgyban
Bujanovics Agoston ny. altábornagy s megye
bizottsági tag van felkérve, hogy a közelebbi
közgyűlésen indítványt nyujtson be. Az érde-
keltesség erősen bizik abban, hogy a közgyűlés
az indítvány elfogadásával fel, illetőleg vissza
gyóra állitani a 17-ik szolgabírói szakaszt is
Ermhályfalván.

Pierre tengernagy Tamatavéből június
13-iki kelettel a következőket táviratozza: Ul-
timatumunk elutasítván, Tamataveot és az
ottani vámbívatalt elfoglaltuk. Foulepoint, Mo-
namoo és Tenerife szétromboltattak. Katonáink
közül senki sem sebesült meg; állásunk erős.

szücs ISTVÁN,

széki bíró, mint kiküldött.

A javas-asszonyok.

* * * E sorok irására egy eset adott ösztönt, egy eset, a mely mindennap ezerszer ismétlődik, a mely ismétlődni fog mindaddig, míg a nép az orvost ellenségeként tartja, és nem olyannak, a ki nem hivatalból igyekszik tehetsége és tudománya szerint felebarátján segíteni.

De beszéljen maga a történet, úgy a mint lefolyt.

Egy szegény ember, ki napszámjából tartja fenn magát — feleségét s három iskolás gyermekét — a kora tavaszban megbetegedett. Jobb keze mutató ujjának közepi ujját egy hólyag képződött, mely tüzes és fájdalmas volt. A munkát kénytelen lett beszüntetni. Jó reményekben töltött néhány napot, hiszen majd megfordul. Hanem bizony nem fordult az meg.

A kiknek megmutatta (de hogy ment volna orvoshoz!) azok megézték, megtapogatták s aztán fejcsóválva moudták, hogy „baj — nagy baj!” Hanem de hogy moudták volna neki, hogy menjen orvoshoz.

Ferfi meglegedett annyival, hanem a nők, nem úgy védenek a bajt, ők már tovább mentek, gyógyszereket, gyógymódokat ajánlottak s gyógyító ügyességök próbáját letenni késznek nyilatkoztak.

Szerény jámbor ember! Mit tehesen! A vén tubákos Cziczikórné megmondta neki, hogy az orvos biztosan levágja az ujjának egy izét (O számtalan példát tud rá, nyomban fel is sorol három, ki ma is élő ember, ki meg nem régen halt meg.) Emberünk hogy a bajtól menekedjék, bele ment a veszedelembe. Hisz majd csak megsegíti az isten, meg az asszonyi tudomány.

Előkerült a mázos csuporból a drága, állott, jó avas nyulháj. — Bizony, mi tagadja, sokat szenvedett egy nap meg egy éjszaka a páciens, de — legalább kifakadt a tályog! — Es vala nagy öröm! A nyulháj tisztellete mód nélkül öregbült, a női önbecszerzést szerfelett megnekedett. „Jobban van! nincs mitől félni.” Es bekenetek a tiszta vászon, megpróbált, tájón jó irrat és rátetétt a nyit sebre, és — ajánlatot a nyugodalom. A sebe nem gyógyult, se nem romlott, legálabb láthatólag.

Eközben a fennakart munka következtében mind érezhetőbb lett a szükség s a páciens tudósabb asszonyt keresett, bár keresnie sem kellett, mert az eddigi siker sokat tudós főben felkeltette a vetélkedés örögség s az önként ajánlott hathatósabb szerek közül csak választani kellett. A bizalom Bubamirgesné felé fordult. Bubamirgesné megnezte okulárán, megnezte pusztá szemmel, közelről, távolról. Aztán azt mondta: „Segítek fiam, holnap jöjjék el hajnalban, mert meg kell főzni a szert. Hanem mikor felkel — jól megértsem fiam — a meleg fekvését fujja meg háromszor, kétszer kerülje meg a kut gárgyát, a kis ajtóköszöbre köpjön rá, aztán úgy lépje keresztül, hogy hátra ne nezzen. Ha utközben fekete macskát talál, forduljon meg a sarkán katona-módrá, a pruzsi zsebbe pedig elne felejtsem tenni tizkrt, a mit itt kell hagyni, valahányszor eljön, mert különben bele sem foghatok a kúrába, úgy sem lesz sikere.”

A hogy akarja, ugy csinálja, hanem hát a ki szereti az újat meg a cseleedséget, az nem sajnálja a fáradságot. E negyebet nem mondok.

Ki volt boldogabb a szegény napszámossal. Már a kezébe képzelt a fűrés rájárat, szinte érezte, hogy szorítja ép kezébe a fejsze nyelét, a mint a kemény görcsös tuskóra nagy mérgesen oda vág. — Mert hát... Bubamirgesné az asszonyok.

A »DEBRECZEN« TÁRGYAJA.

A thulei királyné.

— Schönauh-Carolath Emil herceg u. németből. — Regina asszony sárgaselyem boudoirjában üldögéltünk.

Jó ö-merősök kis köre volt ez; a férfiak ketteje-hárma híres ember volt, az asszonyok között pedig a legszebb Regina. Theáztunk s érdekes csevegést folytattunk, a háziasszony pedig mesterileg tudott mindenkinek alkalmas adni egy-egy csinos ötletre, vagy eredeti fordulatra. Neki köszönhetünk, hogy társalgásunk kezdetben pompás volt, aztán mélyebb lett, végre — miután mindenki elémult — szünet állott be. Mikor „angyal repül a szobán keresztül,” akkor ez rendesen amolyan szegény-ségi-bizonyítvány-fele a társaságra nézve, mert többé-kevésbé tárgy hiányát jelenti; ez egyszer mégis oly szünet volt, a mely beillik... gondolatjelnek. Arról tanuskodott, hogy megfontolásra és elmelkedésre méltó dolgok is mondattak.

— Enekeljen valamit nagysád! — szólalt meg egyikünk.

Regina asszony nem sokat kérte magát s erre nem is volt szüksége. Puhá fekete haját félre simítá homlokából s zongorához ült. Egy-két bus moll-akkord áradt a billentyűkből s megzendült a pompás, bánatos hang... „Es war ein König von Thule.”

Eredeti felfogása, sajátos kifejezése volt; teste nem mozdult, szemből idegen fény sugárzott, elspadát, mintha megtörne saját énekének hatalma alatt. Ma szokatlan tökélyvel

mérgesné az asszony, az érti a mesterséget... Még tannagyikát is tud.

Másnap hajnalban már Bubamirgesnének köszönt, a ki nagy álmosan, nagy lomhán tápáskodott fel, s tegnap óta mintha több meg mélyebb ráncok volnának tudós ábrázatján. A hatos ott maradt. Bubamirgesné meg volt elégedve a hallottakkal, megdicsérte a jámbort, midőn elmondta, hogy milyen pontosan teljesítette a parancsot, hogy csak utközben 7 macskát találván, hetszer fordult sarkon, s adott neki egy késhegynyi rozsa kenőcsöt, melyet naplementkor kell kutya farkból tépett szőr hamujával vászonra kenni, és a sebre tenni.

— Harmad nap múlva jöjj el fiam, és a szerint cselekedj, a hogy követted. Három hétig tartott a kúra. Három hétig forgott sarkán a páciens, ha fekete macskát látott, kerülgette hajnalban a kut gárgyát, fuvogatta a meleg fekhelyét s hordta a hatos okkát Bubamirgesnéhez, s három hét alatt a fájós ujjából két csont esett ki, s olyanra puffadt az ujj, mint egy becsületes torma gyökér.

Ez már mégis sok volt, ezt már még se tűrhette Sárkányfogné. A lelke becsült keményen a szegény embernek, s ajánlotta az ő áldott biztos orvosságát, mert a Bubamirgesné meg éreg! De az övét a patikában árulják, neki hatos sem kell, hanem ha meggyógyul, — a mi több, mint bizonyos — majd segít, egy kis tengerije vóva — kapálni. Az orvosságot adják át meg itt, csak mondja, hogy Sárkányfogné küldte stb. stb. Így vándorolt a beteg, asszonytól asszonyhoz — míg végre már az utolsó szem csont is kiesésnek indult ujjából.

A véletlen hozta-e vagy mi, egy szigorló orvosnak megmutatta baját, bevallván, hogy nem bízik a doktorokban.

A fiatal ember ifju orvos barátjához vezette ki végrehajtotta a műtetet. Ma már a gyógyulás utján van a szegény ember, s pár hét alatt vissza lesz adva munkának, az életnek.

Elmondtuk a történetet, úgy a mint történt, úgy a mint igaz. Sok volna, a mit még el kellene e tárgyban mondanunk, de a térszélessége csak a legfőbbek elmondását engedi meg jelenleg.

Mindenekfelett figyelmeztetjük a tanítókat, hogy esetről esetre tartsa emberbaráti kötelességének az ifjuság előtt megmagyarazni nemcsak a babona, de a kuruzslás veszedelmes voltát és azután a hatóságot, hogy kérelmetlenül üldözze mindazon esetben hol nyomára jön — a kuruzslást, a kuruzslókat, végül a kórházi bizottságot, hogy a kórházakat szerelje fel valahára a tudomány jelen állásának követelménye szerint — minden irányban.

Talán ha egyszer a kórház a korszinvalonál alland, s különösen ha annak sebesítő osztálya is arányban alland a helygyógyászati szakkal, ifju, képzelt erőben hálá isten nem látunk szükségét. Meg fog változni a dolog, s lassan lassan elenyészik az előítélet, a homály, letűnik a kuruzslók napja s legalább ez oldalról nem lesz veszélyeztetve az egészség, az élet a szegényebb sorsuaknál sem.

Julius I en új előfizetést nyitunk lapunkra. A feltételek a lap homlokán olvashatók. Új előfizetőink e hónapban ingyen kapják lapunkat. Egy hónapra is nyitunk előfizetést. Lapunk ára mai naptól kezdve egy hónapig 90 kr. — A kiadóhivatal.

Helyi hírek.

* Élének képet nyújtott ma reggel városunk piacra. A falakon a hírlapok különböző hirdetései tar állottak, csiá i botúkkal tudatva a nagy közönséggel, hogy a mi Eszteron öntént, az ebb n vagy ebben a lapban r szle-

enekelt, s előadásában nagy drámai vonások rejtettek. Borzongás lepett meg, midőn az agg király szent kelyhet oda vetette a hullámoknak. Erre rövid, borús befejezés következett s ő is fölkel. Ragyogó selyem ruhája csillámlo uszályával messze terjedt el a szőnyegen, a gyertyafény megtört a brilliánatokon s vonagló sugarakat szótt, beleföndöve abba a sötét hajba s úgy látszott, hogy fejedelmi ekszer köríti homlokát. Idegenszerűn nézett ki s bele látszott illeni ama ballada világába.

— A Thulei királyné — szólalt meg egy hang s nem lehetett tudni, kié.

— Oh be derek! A Thulei királyné! — kiáltott fel a kis contessina, — minő regényes, minő költői, milyen kedves!

— Csakugyan! — kiáltának mások, — van a dologban valami! A thulei királyné! Az agg thulei királyról beszél az egész világ, de a királynővel nem gondolt senki, dalnok felőle nem dalolt. Hogy lehet ez? Pedig az eszme nem oly távol eső! Hogy nézhetett ki a thulei királyné? Kelseje? lenye?

— Eu a marczona emberhez izmos külsejű, omló szőke hajú amazott képezek.

— Nem ezerszer nem! Szeretetteljes, csüggeteg asszony volt — Hát nem ilyennek képzeli Chamisso a „Schloss Boncourt” költője is a maga királynejét?

„Auf seines Schlosses Zimen Ein alter König stand... Es aztán: „Da kam seine liebe Buhle...”

— Lehet. Mindenesetre van hasonmása a német mondásban s erről számtalan dal tesz tanúságot. Hát a nagy Károly szerelmese, midőn haldokolva „fekete és piros gyűrű” ad neki, a mért aztán nem feledhette el soha sem.

son, részletebben és legrészletesebben le van írva. A hírlapkiadók és hírlapírók felhívják az alkalmat, hogy lapjaikat sokszorosított példányban elárulhassák; e czéjok kivite e szempontjából nem kimelik a falragasokra s a fellekelt, sem a papírost, még a blyeset sem. Licitálnak egymásra és a ki tulkiabálja a másikat, annak mindenesetre drágább a bugyiláisa; mert valjuk beosztintén, hogy a tisztelt közönség is uai napság a nagyhaogot kedveli, a szerénykét meg sem is látja. Ezért ma a reklámok korszakát éljük Debreczenben, de azt is bei merhetjük, hogy a hírlapkiadók e nemes versenyéből mindenesetre csak a közönségnek van haszna, mert a most napirenden levő nevezetes tünter tárgyalásairól elég gyorsan és meglehetősen bő tájékoztatást kap. Lapunk az egyedüli, mely az eszlári bünper tegnapi tárgyalása alkalmalból terjedelmes és általában oly tudósítást hozott, melyben az új, mis lapban egyáltalában nem köölt részleteket mar ma korán reggel hozta, s hozni fogja ezután is minden nap, meg pénteken reggel is. A közö ség pedig meg tudja iténi, hogy mely lapban találja meg a legmegbízhatóbb referádákat s minden dicsekvés nélkül állhatjuk, hogy a tegnapi reggeli száunkból fele egy nyomtatott e z e r p é l d á n y a helybeli hírlapíróknál alig egy pár óra alatt mind elkelt. E tapasztalt kelendősségnek tudajodható talán, hogy egy másik helyi lap, látva, hogy az ő lapjai egy rakáon maradtak, s arra a gondolatra jött, hogy a hírlapokat a piacra és melléku czákon a falakra kiragasztata, nyilván azért, hogy a már pénzben nem kél, legalább igen olvassák. Mondanunk sem kell, hogy a hírlapírók e neme kerül lego csóbb s valóban mi nem győzzük eléggé dicsérni az amerikai elmét, melynek leleményessége mellett — beismerjük — nagyon messze elmaradtunk.

* Zárulás. A debreczeni felsőbb kereskedelmi tanintézet önképző körének 23-án szombaton délután 3 órakor az iskola antermében nyilvános ünnepély zárógylest tart, melyre az iskola barátjai és az érdeklődők tiszteletteljesen meghívattak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Pallai Vincze III. éves szavalja: „Uj Simeon” Tompa Mihálytól. 3. Goldstein Samu III. éves olvasta saját dolgozatát: A vasutak elterjedése és azok közgazdasági fontossága. 4. Takács Béla II. éves szav. Vitéz Jónás Vidától. 5. Farkas Soma II. éves olvassa saját dolgozatát: „Zách Klára” szeptani fejtegetése. 6. Titkári jelentés a pályázatok eredményéről. 7. Jutalom díjak kiosztása. 8. Liederman Lajos III. éves szavalja: „Simon Judith” Kis Józseftől. 9. Tóth Géza III. é. szav. „Tetemre hívás” Arany Jánostól. 10. Tanár-elnöki zárószó. Dr. Szántó Sámuel, tanár elnök. Körner Béla ifj. elnök Huczok Miklós ifj. titkár.

* Kegyes adományok nyugtárványozása. A helybeli építkezési társulat 10 frt, özv. Hegyi Mihályné ö nagysága 3 frt, egy névtelen 1 frtot küldöttek az iparos iskolai ösztöndíj-összeg gyarapítására. Tek. Komlóssy Arthur ur ügyvéd, az iparos tanulóik közt jutalomképen kiosztás végett adományozta a következő nyolcz darab könyvet: „Utazók kézikönyve a magyar korona vasutain. Irta Kállay István. 5 péld. Név és tárgymutató az országos nöparkiallításról. Szerkesztő Gelleri Mór 1881. Weltausstellung 1873. in Wien. Officieller Kunst-Catalog. Statuten der Nord-Ungarischen Bäckergesellschaft. — Fogadják a kegyes adományozók a jutalmazandók nevében is hálás köszönetemet. Debreczenben, 1883. június 18. Dóczy Gedeon ip. isk. igazgató. (Kapcsolatban megemlítjük, hogy szombati számunk ujdonságai közt e czim alatt kellett volna nyugtárvann lenni Berger Henrik és Halmi Mihály urak adományainak s nem az elemi iskolák növendékeinek javára tett s Nemethy Lajos ur által

tal nyugtázott adományok közt, mint a hogy az a nyomdában elnézésből történt. (A szerkesztőség)

* A katonai zenekar ma délután 6 órakor a nagyerdőn, a lövölde előtti tereben fog játszani a következő műsorral. 1. Induló. 2. Nyitány Souptól. 3. Bor, asszony és dal, valczler Strausstól. 4. Fáklyatánc Meyerbeertől. 5. Dal Rubinsteinől. 6. Ördög a földön, négyes Strausstól. 7. Hármás „Trovatore”-ból. Verdítől. 8. Háján és most. Egyveleg Me-launtól.

* A csolnákázó egyesület taván szombaton fog megkezdődni a rendszeres evezési oktatás. Már tettünk ugyan erről említést, de újból felhívjuk a közönség figyelmét e nevezetes és mindinkább népszerűvé váló sportra. Mulatságos és testbedző szórakozás ez. A tiszturak többször igen érdekes evezési gyakorlatokat csinálnak vezényző mellett s már ez is nagyon szép látvány. Jó időben különben mindig sokan vannak odakint.

* A tegnapielőtti vihar nem minden szerencsétlenség nélkül vonult el városunkban. Azt említettük már, hogy a villám a róm. kath. gimnásium épületébe leütött, most ujabbán arról értesültünk, hogy ugyanez alkalommal a vasuti harmadik örházal sokkal nagyobb szerencsétlenséget okozott a lecsapott villám, mely ugyanis Dede Sándor Szoboszlóra való 16 éves fiut, ki szekerem városunkba igyekezett, agyonstította. Holtteste előbb Debreczenbe, azután a mai napon Szoboszlóra szállítottatt.

* A keresek. ifj. önképző egyesülete által megtartott nyári táncmulatság alkalmával felül fizettek a következők: Szabó Sándor 2 frt, Deutsch G. Ignác Bécs 4 frt, Kopeckzy József 2 frt, Berger Henrik 2 frt, Rickl Antal 2 frt, Fodor István 1 frt, Bulster Agoston 2 frt, Szabó Kálmán 3 frt, Rickl Géza 1 frt, Konecz Elek 2 frt, Csóka József 1 frt, Miskolczy István 3 frt, Szabó Lajos 3 frt, Silbermann H. 1 frt, Gereby Fulop 2 frt, Zádor Lajos 1 frt, — Simonfy Imre 2 frt, — Veres József 2 frt, Badoki Lajos 1 drb 10 frankos arany, András Szabó 1 frt, Weszter István 1 frt, Dospoly János 1 frt, Kovács Gyula 1 frt, ifj. Barcsay Miklós 1 frt, Raics Lajos 1 drb 2 frtos tallér, Lengyel Imre Szatmár 1 forint, Bészler Gyula 1 forint, Moldoványi Ignác 1 forint, Fodor József 1 forint, Biró József 3 frt, Falk Armin 1 frt, — Kiss Lajos 5 frt, Nánassy Lajos 2 frt, Weidner József 1 frt, Prunyi Gedeon 2 frt, Kaszanyiczky Endre 2 frt, Benyács Emil 2 frt. — Melyért fogadják hálás köszönetemet az egyesület nevében. Vágó Andor a keresek. ifjak önképző egyesületének pénztárnoka.

* Zene. Vilmos Lajos vendéglőjében pénteken este a Magyarai testvérek kedvelt zenekara fog működni.

* Válasz az általam Nicht József ur irányában elmulasztott értesítést illetőleg. Kilenz éven át, mióta a debreczeni ref. egyház leánynevelőintézetének igazgatója vagyok, nevelő oktatásban itt oly leánygyermeké részcsültek, kiknek gondos, értelmes, finom érzésű szülei soha nem adtak nekem okot arra, hogy ha valamelyik növendékünk pár napig kimaradt a tanítási órákról, szüleikhez kérdést kellett volna intézнем a kimaradás oka miatt; mert kegyesek voltak ezt vel-m gyakran alkallegesen, utolagosan azonban mindig irásban tudatni. Midőn ezen eljárásukat ez alkalommal is szivesen megköszönöm s továbbra is alázatosan kikérem, legyen szabad felhívnom azon t. cz. szüleket méltóztatassanak velem tudatni, — kik óhajtnak, hogy gyermekeik kimaradása esetében hozzájok posta után aonnal kérdést intézzenek s e kérdésem nem fog általuk zaklatásnak vétetni, vagy a szülek gondoskodása felett való kétkelkedés gyanánt tekinteni. Es azoknál a kerdezőkódést minden előjövő egyes esetben megtenni, hivatalos kötelességemnek fogom ismerni. Allandó tisztelettel maradtam

londot csinál belőlünk. Már most nem vágja ki magát másképp, mintha elmondja, mi módon ismerkedett meg a thulei királynővel, a mire pedig magam is kíváncsi volnék.

— Kegyetlen nagyon, contessina, — felelt Günther vonakodva. — E társaságban, mely az élcz és szellem egész tűzijátékát ragyogtatta, az én történetem nagyon is igénytelen volna.

— Meghátál, ugy-e? — diadalmaskodék a contessa. Azt már nem engedjük. Eleget boszantott a maga paradoxonával, most már méltányos, hogy falnak szorítva lássuk. Ugy-e Regina asszony, nem viheti el szárazon és mesélnie kell? Parancsoljon csak rá!

A szép asszony felkaczagott. Meséljen hát Stormeck ur! — mondá csaknem idegesen.

— Ha már meg kell lenni, — szólott Günther, — engedek. Infandum, regina, jubes renovare dolorem. (Behégedett sebeket tépsz fel, királynőm. E sorokkal kezdi t. i. Virgilben Aeneas kalandjainak elbeszélést Dido királynő előtt.) Önnek azonban, contessa, előre megmondom, hogy nagyon csalatkozhatik. A mit elbeszélék, az egyszerű mese; minden élcz nélkül. A „faire de l'esprit” fájdalom nem adott nekem.

— Ah, egy mese! — kiált fel az élénk, csinos római nő, s kényelmesen elhelyezkedett. Az pompás. Egy mese! Azt szivesen hallgatjuk. Stormeck Günther elhagyta zugát s a kandallóra támaszkodott. Szikár ember volt és nem épen fiatal s izgultnak látszott. Egyszerű mese, mondá még egyszer, mintegy mentségül. Aztán hozzá fogott.

(Vége köv.)

Debreczenben, Gedeon igazgató. * Az elemi iskolákban vannak ma A külvárosi terület vizsgálati munkái, kiket Tóth Kálmán csereiben részese. * Párisi királyné, mely a történet, igen az ország mind jelekből itelve, népesnek igérke programmal Párisban készen va ismétlő kezbesítet tati.

* Nagy János dodi pusztakom.

Ha Majláth Gyula beszédit a császárszolgálati önkéntesek igérke szükségessé jegyző Antalt kérték vállalkozott.

— Antiszeptikum jelent meg Fr. döttak meg. Mottója: Le ju ez az ellenség, meg. — Usított. pénzüzetet igazgatóit el a t. t. ut, már elő. — Szeret. B-Ujfaluban a gépésze, a min a lehalt gépszállító, a sebes a zakatoló gép szetesen ment.

Borus, sz. döttak meg. vége d. u. 2 ór. Szt az a kis Scharf k. kat vezetett ez s az ugynevezés képen a zsidósárról, hogy S. Recski, de így Friedmann és S. kizozhatta volt. K. o. r. n. s. szrenehajlo ma tartotta méltos Classicus szaba. S z a l a i. sine védőjele, d. sinéra nem ker hangzott a védő kivált.

S a védők. hunyrogatások, fixrozása, isme kepezte érdem.

Es a villám. József szöröl-sz.

— Jobb sz. Eotvos et.

is. Bezzeg, mik hogy: „cs a t o m”, ezt me ha a fönnébbit.

Friedman.

gyen jelen a.

esre, hogy D.

a b o k k a l.

Óndi és Verh.

vallásu hírlap.

hogy epen köz.

esetre azt jele.

zsidók és keres.

Bent szül.

ember, de csup.

tesét vártak be.

kiveik a.

az egész Ra.

T i s z a - E s z l.

Nyugodtan.

erős fegyverkis.

a nezőkre: „B.

ber!” „Mit ban.

erősen hiszi, h.

tárgyalás alatt.

az országban.”

„ennyi ok d.

h a t e g y t.

A megélt.

gák megnagyá.

zavarás nem t.

A

A m á s s.

kivánsággal n.

Eötvösnek, h.

szabályszerte.

Jelenti.

adványt nyuj.

— keresett.

roly kapcsolá.

lalja helyét.

